

Πέρα από τό προφανές

Έχω τήν έντύπωση ότι ή άσκηση τής αγάπης θά πρέπει νά ακολουθει όδους πρωτοτυπίας. Αξίζει νά δώσουμε προβάδισμα στη φαντασία και νά ξεφύγουμε από καθιερωμένες μορφές και στερεότυπες διαδικασίες. Νά πλησιάσουμε τούς ανθρώπους και τίς καταστάσεις από κοντά, νά τίς ψάξουμε. Τότε θά δοῦμε διαφορές όχι εκεί πού δέν υπάρχουν αλλά εκεί πού οί άλλοι τά βλέπουν όλα ίδια. Θά δοῦμε πέρα από τό προφανές,όπως υποστήριζε διαφήμιση κορυφαίας Έταιρείας Media στη χώρα μας. Γιατί, όπως μάς διαμηνύει ό στίχος γνωστού τραγουδιού : "όλα είναι ίδια άν δέν τ' αγαπᾶς".

Θά τολμούσα, λοιπόν, νά πῶ, ότι άν υπάρχουν ποικίλες μορφές άσκήσεως τής αγάπης και μάλιστα άν χαρακτηρίζα τήν αγάπη ως ένα "άλλοθι" ότι, δηλαδή, ή αγάπη είναι πάντα κάπου άλλου και κάπως διαφορετική από τά αυτονόητα και τούς δείκτες της πού νομίζουμε ότι τήν καταδεικνύουν ή τήν αποδεικνύουν, έν τούτοις προϋπόθεση αλλά και έκφραση της πρέπει νά είναι ή προσοχή στόν συγκεκριμένο, στό συγκεκριμένο απέναντί μας. Η αντίληψη μας νά μπορούμε, δηλαδή, νά αντιλαμβανόμαστε, ότι ό άλλος είναι εκεί, υπάρχει. Δέν μπορῶ νά ξεκινήσω από τό αξίωμα : υπάρχω άρα δέν υπάρχεις. Συν-υπάρχουμε. Υπάρχω και υπάρχει ό άλλος στό μέτρο πού τά μάτια μου τόν κύτταξαν ή τά μάτια του μέ κύτταξαν μέ τήν ψυχή στό βλέμμα. Είναι βαρύ και άσήκωτο τό χρέος του ανθρώπου νά κυττάξει τόν άλλον για νά υπάρξει. Αναλογικά μπορεῖ νά ισχύει τό : άνθρωπε "μή αποστρέψεις τό πρόσωπόν σου απ' έμοῦ" γιατί χάνομαι.Είναι ένδεικτική μία στροφή από τό ποίημα τής Μαρίας Πολυδούρη "Μονάχα γιατί μ' αγάπησες". Εκεί γίνεται φανερό πώς τήν αξία μας τήν συνειδητοποιοῦμε μέσω του καταξιοτικού βλέμματος του άλλου.

*"Μόνο γιατί τά μάτια σου μέ κύτταξαν
μέ τήν ψυχή στό βλέμμα
περήφανα στολίστηκα τό υπέρτατο
τῆς ὑπαρξῆς μου στέμμα,
μόνο γιατί τά μάτια σου μέ κύτταξαν".*

Μέ τό βλέμμα μου δίνω αξία στά πράγματα. Θά ἔλεγα ότι τό αγαπητικό βλέμμα, "τό μέ ψυχή", ενεργοποιεῖ τίς δυνάμεις πού κρύβονται μέσα στόν άλλον

ἢ μέσα μου· εἶναι ὁ καταλύτης τῆς ἐνεργητικῆς ὄντολογίας μου ἢ ὄντολογίας του.
"Ἡ βεβαίωση ἔγινε μέσα στό βλέμμα μου" ὅπως θά τόνιζε ὁ Νικηφόρος Βρεττᾶκος
στό ποιήμά του "τό βλέμμα μου".

Μέ ἄλλα λόγια, εἶναι ἐκεῖνο, τό θεοπρεπές βλέμμα πού ἐπικαλούμεθα στίς
προσευχές μας εἴτε ἀπευθυνόμενοι στόν Κύριο "πρόσχες ἡμῖν ἐν εὐμενείᾳ καί
χάριτι" εἴτε στήν Θεοτόκο "ἐπίβλεψον ἐν εὐμενείᾳ τούς δούλους σου". Εἶναι τό
βλέμμα πού δέν εἶναι ἀδιάφορο, ψυχρό, ἄψυχο ἀλλά προέρχεται μέσα ἀπό τά
σωθικά μας, θωπεύει τούς γύρω μας, δίνει ἐλπίδα σ' αὐτούς πού δέν ἔχουν, διώχνει
τό φόβο ἀπό τίς καρδιές. Εἶναι ἡ σπλαγχνική ματιά τοῦ Ἰησοῦ : "Ἰδών δέ τούς
ὄχλους εὐσπλαγχνίσθη περί αὐτῶν" (Ματθαίου 9, 36).